

Verslag

Klankbordgroep Gouverneurspolder nr. 5

Datum : 24 april 2023
Tijd : 19.30 uur – 21.30 uur
Plaats : Kantoor Dekker IJzendoorn
Aanwezige: Justin van Zwetselaar, Gerard Nieuwehuis, Magriet Dijkstra, Henk Zomerdijk (voorzitter), Henk van de Berg, Mark van Wamel, Aline van Etten, Henk in 't Hout, Coen en Annemarie van 't Oor, Toon van Mierlo en Anne Beune (notulist)
Afgemeld: Henk van de Kooij

1. Opening

a. Mededelingen

Toon van Mierlo legt uit dat Dekker de verslagen van de klankbordgroep publiceert op de website. Dat doen we om transparant te zijn naar de omgeving. In de verslagen worden persoonsnamen gebruikt. Mochten daar bezwaren tegen bestaan dan kan men dat aangeven. In de vergadering worden geen bezwaren kenbaar gemaakt.

b. Nieuwe voorzitter / deelnemers

De klankbordgroep heeft een nieuwe onafhankelijke voorzitter in de persoon van Henk Zomerdijk. Hij stelt zich voor aan de deelnemers. Daarnaast is de samenstelling van de klankbordgroep verandert doordat er mensen zijn toegevoegd. Er volt een voorstel ronde, zodat alle klankbordgroepen leden kennis met elkaar kunnen maken. Toon van Mierlo stelt naast Anne Beune ook de andere leden van het projectteam Gouverneurspolder voor: Patrick Tolmeijer (projectleider werkvoorbereiding en uitvoering), Noah Laisina (leerling uitvoering) en Esther van Hal – Schoeman (Communicatie en PR adviseur).

c. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Verslag vorige vergadering

Het verslag van 14 juli 2023 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Uit de klankbordgroep klinkt het geluid dat sinds het afsluiten van de Gouverneurspolder met hekken er significant minder rommel in de polder ligt. Er lopen verschillende initiatieven om de rommel in de polder op te ruimen, o.a. vanuit het klompenpad, de gemeente en Dekker. Er is veel minder hinder door motorcrossers, auto's, motorboten en jetski's. Dit wordt zeer gewaardeerd door een deel van de klankbordgroep. *Magriet Dijkstra geeft aan dat de tweede slagboom stuk is. Toon van Mierlo geeft dat dit bekend is en binnenkort wordt gerepareerd. actie 5.1.* Het is de visvereniging opgevallen dat Gerard van Laar (terreinbeheer Dekker) elke zaterdag de polder controleert en dat lijkt te werken. Toon van Mierlo deelt mee dat hij aansluit bij de 'werkgroep veilig buitengebied' vanuit de gemeente. Fijn en veilig recreëren in de polder blijft een aandachtspunt. Dekker heeft goed contact met de wijkagent en heeft op advies van hem borden en hekken geplaatst. Daarnaast is Dekker aan het kijken of haar terreinbeheerder Groene BOA accreditatie kunnen verkrijgen.

3. Voortgang projecten Midden-Waal

a. Willemspolder fase 1

Toon van Mierlo geeft een toelichting op gebiedsvisie Midden-Waal. Er wordt een toelichting gegeven op het project Willemspolder fase 1, dat nu in uitvoering is. In de fasering is Gouverneurspolder de volgende fase in de ontwikkeling van Gebiedsvisie Midden-Waal.

Henk Zomerdijk deelt mee dat Dekker ook excursies geeft. Geïnteresseerden kunnen zich aanmelden via de website voor een excursie naar klasseerinstallatie Emmy-Yvonne. *Toon van Mierlo stelt voor om zo'n excursie te organiseren voor de klankbordgroep. Daar is interesse voor, actie 5.2. Daarnaast houdt Dekker op 8 juni een Open Dag. Hier wordt onder andere ook informatie over de Gouverneurspolder verstrekt in een informatiestand. Dekker stuurt de uitnodiging door naar de klankbordgroep, actie 5.3.*

b. *IRM Pilot Midden-Waal*

De projecten van Dekker in de Midden-Waal zijn een pilot in het programma Integraal Rivier Management. Dat doen we om goed aangehaakt te blijven bij de rivier gebonden doelen vanuit de overheid. De twee principes waar IRM vooral oplossingen voor zoekt is bodemligging (door erosie is de bodem uitgesleten en komen er knelpunten met bijvoorbeeld kabels en leidingen) en afvoer capaciteit (hoeveelheid water er door de rivieren gaat). Dekker wilde graag bij IRM een hoogwaterveiligheidsdoelstelling ophalen voor Willemspolder fase 1. Dit is helaas mislukt, maar misschien lukt dat voor Gouverneurspolder alsnog. Gerard Nieuwehuis vraagt zich af wie de trekker van IRM is. Dat is de Rijksoverheid in samenwerking met provincies, waterschappen en gemeenten. IRM is een programma onder de omgevingswet.

c. *Besluit over vervolgfase: Gouverneurspolder*

Zoals eerder aangegeven is Gouverneurspolder de volgende fase in de ontwikkeling van Gebiedsvisie Midden-Waal.

d. *Naar voren halen meerwaarde drijvend zonnepark*

Solinoor gaat een drijvend zonnepark ontwikkelen in de Gouverneurspolder. Hiermee halen we een stuk meerwaarde voor project Gouverneurspolder naar voren. Er is namelijk nu behoefte aan lokaal opgewekte energie. Om eerlijk te zijn vind Dekker dit best wel spannend, maar er is goede afstemming tussen Dekker en Solinoor. *Henk Zomerdijk stelt voor een excursie naar Zwolle te doen, om er beeld bij te krijgen. Er is belangstelling om Zwolle te bezoeken, actie 5.4.* Wanneer begint Dekker met de Gouverneurspolder, vraagt Henk in 't Hout. Dekker hoopt over circa 6 jaar in de Gouverneurspolder te starten. De komende jaren worden besteed aan de milieueffectrapportage, planuitwerking en procedures. Gevraagd wordt wanneer Solinoor gaat beginnen met de bouw van het zonnepark. Toon van Mierlo geeft aan dat een zonne-eiland na het verkrijgen van de vergunningen de bouw in een aantal maanden aangelegd kan worden. Dat is wel afhankelijk van een aantal randvoorwaarden, zoals inkoop logistiek, ecologische maatregelen enzovoorts. Kan er nog wel gevist worden? Ja, daar blijft voldoende ruimte voor. Ook worden er korven onder de panelen aangebracht die als schuilmogelijkheid en kraamkamer voor vissen kunnen dienen.

4. Participatieplan

a. Nieuwe opzet klankbordgroep

Participatie is niet nieuw voor Dekker. De komst van de omgevingswet is voor Dekker wel aanleiding om nog eens kritisch te kijken naar de invulling van de participatie. Dat heeft een nieuw participatieplan opgeleverd. Voorgesteld wordt om een klankbordgroep in te richten die het gehele proces begeleidt op een wat hoger abstractieniveau. Deze groep komt 2 maal per jaar bijeen, zo nodig aangevuld met een extra bijeenkomst gekoppeld aan de mijlpalen in het proces. Daarnaast worden thematafels gebruikt om op bepaalde ogenblikken in het proces met een groep stakeholders specifiek op thema's in te gaan. Gedacht wordt aan afstemming met gebruikers van het gebied, natuurliefhebbers, waterrecreanten en jeugd. *Toon van Mierlo vraagt of Dekker een voorstel mag doen voor een evenwichtige samenstelling van de klankbordgroep en de indeling van de thematafels. Daarin wordt toegestemd, actie 5.5.* Dit voorstel wordt in de volgende klankbordgroep behandeld.

Henk Zomerdijk geeft aan dat in een participatie proces dat de invloed van participanten in de loop van de tijd afneemt. Toon van Mierlo beaamt dit en legt uit dat participatie volgens een trechter model verloopt: hoe verder in het proces hoe minder speelruimte (wel steeds hoger detailniveau).

b. Thematafels

Naast een klankbordgroep wil Dekker ook graag gebruik maken van thematafels. Aline van Etten vraagt zich af of het mogelijk is om zowel deel te nemen aan de klankbordgroep als een thematafel. Dat zou de voorkeur hebben voor Magriet Dijkstra. Toon van Mierlo geeft aan dat klankbordgroep-leden natuurlijk aan kunnen sluiten bij de thematafels. Dat is echter niet noodzakelijk, want de opbrengst van de thematafels wordt steeds aan de klankbordgroep gerapporteerd. Henk Zomerdijk drukt Dekker op het hart om extra inspanning te doen om de agrariërs erbij te betrekken. De uitgenodigde agrariër is helaas verhinderd. Gerard Nieuwehuis geeft aan meer interesse te hebben in het proces en de lange termijn.

c. Participatiemiddelen

Anne Beune geeft een uitgebreide toelichting op het participatieplan en de daarbij horende middelen. Ook de planning voor het komende jaar wordt doorgenomen. Dekker blijft het plan en de middel steeds actualiseren op de ervaringen die worden opgedaan en de komende mijlpalen in het proces. Hierin betrekken we de klankbordgroep, zodat adviezen kunnen worden meegenomen. Gerard Nieuwehuis geeft aan dat er leuke middelen worden ingezet om een breed publiek te bereiken. De leden van de klankbordgroep geven aan dat het goed is de belanghebbenden op te zoeken. Niet iedereen neemt de tijd en moeite om naar een bijeenkomst te gaan. Dekker krijgt de tip om ook niet alleen bij de jeugd, maar ook bij de vissers een ijsje te bezorgen.

5. Notitie reikwijdte en detailniveau (NRD)

a. Toelichting op het plan

De animatie video die gemaakt is voor de herontwikkeling van de Gouverneurspolder wordt getoond. Henk in 't Hout vraagt zich af waarom een deel van de polder lichtgrijs is gekleurd, valt dat buiten de ontwikkeling? Toon van Mierlo geeft aan dat in 2017 in overleg met een lokale agrariër is besloten om een deel van het gebied buiten de inrichting te laten en te bestemmen voor agrarisch gebruik. In het MER wordt wel de gehele polder als onderzoeksgebied meegenomen, vanaf Veerhaven Ochten tot aan de Snor, maar niet overal zullen inrichtingsmaatregelen mogelijk zijn. Wat word de functie van de zomerkade, vraagt Margriet Dijkstra? De ligging en functie van de zomerkade zijn belangrijke onderzoeksvragen voor met MER, geeft Toon van Mierlo aan. Een denkbare optimalisatie is om een gedeelte van de kade als wandelpad in te richten en een beperkt deel van de kade echt de status zomerkade te geven. Margriet Dijkstra uit de wens om de zomerkade zo veel mogelijk richting de Waal te leggen omdat daar minder natuurwaarde zijn. Henk in 't Hout wil graag pleiten voor een rust gebied in de Gouverneurspolder. Toon van Mierlo geeft aan dat we op basis van de onderzoeken in het MER een zoneringsprincipe gaan bedenken. Dat geeft aan in welke gebieden er rust voor de natuur moet zijn en in welke gebieden er ruimte is voor meer menselijke activiteit. Dat is een complexe puzzel, maar wel essentieel voor een goed werken landschapsonwerp.

De vijf maatschappelijke doelen worden door Toon van Mierlo toegelicht, waarbij per doel wordt ingegaan op het minimale en maximale doelbereik. Kan de klei uit Gouverneurspolder gebruikt worden voor de dijkversterking, vraagt Henk in 't Hout. Zoals het er nu uit ziet is de dijkversterking klaar als we starten met de Gouverneurspolder, geeft Toon van Mierlo aan. Vanuit Willemspolder Fase 1 is wel lokale dijkklei beschikbaar. Aline van Etten vraagt zich af hoe het met kwaliteit zit en met duurzaamheid? Uit oogpunt van minimale milieubelasting door transport en minimale hinder voor de omgeving is het logisch om lokale klei uit Willemspolder fase 1 te gebruiken. Dat zal waarschijnlijk ook gebeuren, zegt Toon van

Mierlo, maar dat hangt natuurlijk wel van de inkoop vanuit de dijkversterkingsorganisatie af. De klei uit de Willemspolder heeft de goede kwaliteit, maar elders in het land is ook geschikte klei verkrijgbaar.

Gevraagd wordt of de bedoelde natuurtypen wel gerealiseerd kunnen worden, gelet op het programma stroming van Rijkswaterstaat. Toon van Mierlo legt uit dat de centimeters waterstands daling door rivierverruiming voor een deel aan de natuurdoelen kunnen worden besteed. Op die manier kan wel ruigte en oobos worden gemaakt. Op hogere delen kan zelfs hardhoutoobos ontstaan als daar in de rivierkundige berekeningen rekening mee wordt gehouden.

Margriet Dijkstra vraagt of het de bedoeling is om horeca te ontwikkelen op de locatie van de voormalige woning? Toon van Mierlo geeft aan dat dit een optie is om te onderzoeken, maar het kan ook een idee deze functie te verplaatsen naar een beter passende plek. Dat hangt af van het te ontwikkelen zoneringsprincipe en van planologische medewerking. Het moet in elk geval bedrijvigheid zijn die past bij het gebied en de doelstellingen. Is het niet beter om de doelstelling energietransitie los te koppelen vraagt Magriet Dijkstra zich af. Ze vraagt zich af of zon op water kan worden toegestaan in een natuurgebied. Dekker hecht aan integraliteit om een weloverwogen en harmonisch landschapsplan te maken. Vandaar dat de zonnepanelen worden beschouwd als vooruitgeschoven meerwaarde van het plan.

b. Toelichting op het proces

De eerste stap in het proces is om van de referentiesituatie (huidige situatie en de autonome ontwikkelingen) en van het basisalternatief de milieu effecten te bepalen. Daarna volgt misschien wel de belangrijkste stap in het proces: het bedenken van optimalisaties per doelstelling. Hierbij is het advies van de klankbordgroep en de inbreng uit de thematafels van groot belang. De optimalisaties worden getoetst op hun bijdrage aan de doelstellingen en haalbaarheid. Vervolgens worden de beste optimalisaties samenvoegen in het voorkeursalternatief. De drie inrichtingsalternatieven (referentiesituatie, basisalternatief en voorkeursalternatief) toetsen we met modelberekeningen op milieueffecten, waarbij de tijdelijke uitvoeringssituatie afzonderlijk in beeld wordt gebracht. Dan volgt een vergelijking en beoordeling van de alternatieven. Ook maken we een vergelijking met de globale effecten van de Gebiedsvisie Midden-Waal als totaal.

c. Vragen en opmerkingen

Er zijn verder geen vragen of opmerkingen meer. Complimenten van Gerard Nieuwehuis, "helder verhaal".

6. Afstudeeronderzoek studentes Van Hall Larenstein

Twee studentes van Hall Larenstein stellen de klankbordgroep leden vragen voor hun onderzoek naar drijvende eilanden. Met behulp van het platform 'mentimeter' peilen ze de reacties op een aantal functionele uitwerkingen van drijvende eilanden bij gebiedsinrichting. Margriet Dijkstra miste de vogelkijkhut in de voorbeelden. *Afgesproken wordt dat de resultaten nog teruggesproken worden en dat de klankbordgroep ook het eindrapport van de studentes ontvangt, actie 5.6.*

7. Wat verder ter tafel komt

Er worden een aantal agendapunten voor de volgende vergadering ingebracht:

- Bespreken advies provincie (incl. zienswijzen en adviezen overheden) op de NRD
- Bespreken voorstel opzet klankbordgroep en thematafels
- Stand van zaken bespreken zonnepark

Vervolgens wordt een datum geprikt voor de volgende vergadering. Die is op **25 juni 2024 om 19.30 bij Dekker op kantoor**. Er wordt nog even gepeild of deze locatie als prettig en geschikt wordt ervaren. Dat blijkt het geval.

8. Rondvraag en sluiting

Aline van Etten vraagt zich af wat er gedeeld mag worden op social media? Toon van Mierlo antwoordt dat de informatie die we verstrekken gedeeld mag worden met de achterban. Anne Beune bedankt Aline van Etten voor de tip om de animatie zo aan te passen dat hij op social media kan. *Zodra dat klaar is zal die video ook gedeeld worden met de jongerenraad Neder-Betuwe, actie 5.7.*

Mark van Wamel mist terugkoppeling vanuit Solinoor. Hij heeft op 23 augustus contact gehad met Caroline de Greeff maar geen terugkoppeling meer gehad. *Dekker zorgt ervoor dat Carolien contact opneemt met Mark van Wamel, actie 5.8.*

Anne Beune deelt mede dat er in de Gouverneurspolder aan de afrastering en aan herstel van de zomerkade wordt gewerkt (mocht men zich afvragen wat de werkzaamheden in het veld zijn).

Actielijst

Numeriek	Actie	Status
5.1	Dekker herstelt de poort in de Gouverneurspolder	
5.2	Dekker organiseert een excursie voor de KBG naar de klasseerinstallatie Emmy-Yvonne	
5.3	Dekker stuurt de uitnodiging van de open dag door naar de KBG	
5.4	Dekker organiseert een excursie om een drijvend zonnepark te bezichtigen (i.o.m. Solinoor)	
5.5	Dekker doet een voorstel voor de in vulling van de klankbordgroep en de thematafels	
5.6	Resultaten peiling drijvende eilanden terugkoppelen en eindrapport verstrekken aan klankbordgroep	
5.7	Dekker deelt een versie van de animatievideo voor social media met de Jongerenraad	
5.8	Dekker zorgt ervoor dat Caroline de Greeff van Solinoor contact opneemt met Mark van Wamel om hem bij te praten over het zonnepark	